

**ФІЗИЧНА ОСОБА ПІДПРИЄМЕЦЬ
АРХІТЕКТОР
ЗАЗУЛИЧ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ**

**ЧЛЕН НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА УКРАЇНИ**

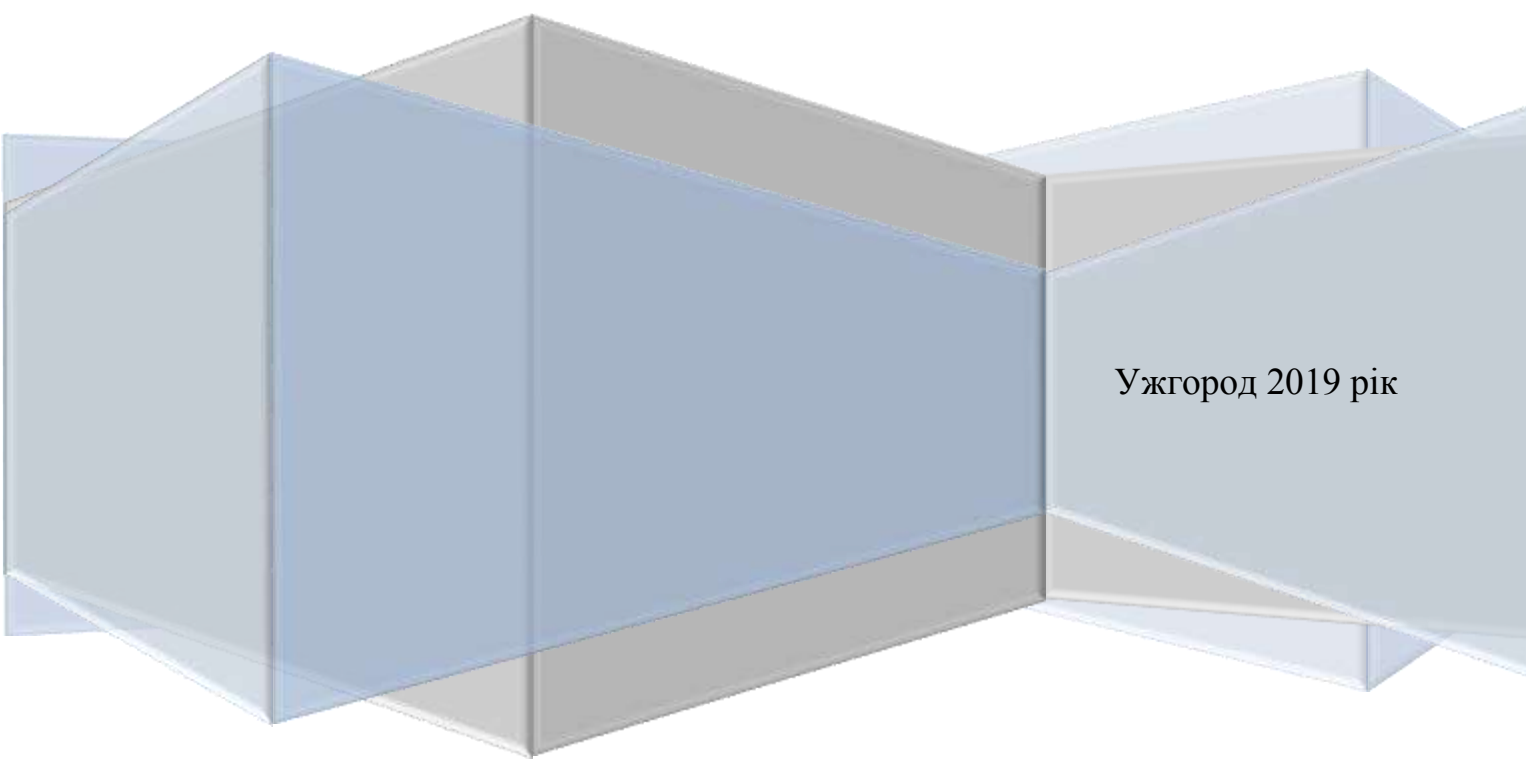
кваліфікаційний сертифікат архітектора. «Розроблення містобудівної документації»
Серія АР №003307 від 14 липня 2016 року.

88015 м.Ужгород вул.Стрільнича 6
ідентифікаційний номер 2295501897
АТ «КОМІНВЕСТБАНК», р/р 26007017000805, МФО 312248,
+38 (050) 61 01 434, +38 (068) 902 15 22
e-mail: sergey.zazulich@gmail.com

З В І Т

про стратегічну екологічну оцінку до детального плану території

**«Детальний план території, обмеженої вулицями Юрія Гагаріна,
Коритнянською та межею міста»**

Ужгород 2019 рік

ЗМІСТ

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

1.1 НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СЕО

1.2 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ТА ВРАХУВАННЯ ДУМКИ ГРОМАДСЬКОСТІ ПІД ЧАС РОЗРОБЛЕННЯ ДПТ ТА ЗДІЙСНЕННЯ СЕО

2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2.1. ОСНОВНІ ЦІЛІ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОКЗ ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2. 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

3.1 ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ ТА КЛІМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

3.2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, А ТАКОЖ ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

3.2.1. SWOT- АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

3.3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

3.4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО -, СЕРЕДНЬО - ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

7.1 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ

7.2 ОПИС ЗДІЙСНЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

8.1 ПЛАН ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

8.2 МОНІТОРИНГ НА ЕТАПІ БУДІВНИЦТВА

8.3 МОНІТОРИНГ НА ЕТАПІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ (РНХ), ВИСНОВКИ.

ПЕРЕДМОВА

Документ державного планування, в даному випадку детальний план території «Детальний план території, обмеженої вулицями Юрія Гагаріна, Коритнянською та межею міста».

Даний детальний план території, (надалі ДПТ) «Детальний план території, обмеженої вулицями Юрія Гагаріна, Коритнянською та межею міста» розроблено на підставі рішення Х1Х сесії V11 скликання Ужгородської міської ради від 08.02.2018 № 989 та завдання на проектування підписаного начальником управління містобудування та архітектури м.Ужгород.

1. МЕТОДОЛОГІЯ СЕО

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Ця концепція пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку регіонів та населених пунктів України.

Стратегічна екологічна оцінка дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку м.Ужгород.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

1.1 Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», ухваленого Верховною Радою України 21 грудня 2010 року. В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.12.2012 р. № 659 затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2003/4/ЄС від 28.01.2003 про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

У Верховній Раді України 21 лютого 2017р. було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106).

Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля.

Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року. Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

1.2. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО.

За для попереднього вивчення думки жителів міста Ужгород що до намірів розміщення об'єкту будівництва «Детальний план території, обмеженої вулицями Юрія Гагаріна, Коритнянською та межею міста», в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки для детального плану території, була складена Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, та оприлюднена 21 січня 2019 р. на офіційному сайті Ужгородської районної ради rada-uzhgorod.gov.ua, та повідомлення про оприлюднення в газеті «Закарпатський об'єктив» № 12 (294) від 25 січня 2019 р. та в тижневіку «Новини Закарпаття» №4 від 26 січня 2019 р..

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегії екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

2. АНАЛІЗ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

2.1. Основні цілі детального плану території та його зв'язок з іншими документами державного планування.

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки з метою розміщення об'єктів будівництва.

Даний детальний план формує принципи планувальної організації забудови, та уточняє в більш крупному масштабі положення Містобудівної документації «Генеральний план м.Ужгород» розробленого «УКРАЇНСЬКИМ ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПРОЕКТУВАННЯ МІСТ«ДІПРОМІСТО» імені Ю.М.Білоконя» та затвердженого в 2006 році.

Детальний план території передбачає урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови, визначення зон пріоритетних та допустимих видів використання, основних факторів його формування.

Під час розробки детального плану території визначаються можливі планувальні обмеження використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, формуються пропозиції щодо можливого розташування об'єктів будівництва в межах проектної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства, з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, та визначаються заходи щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

2.2. Характеристика об'єкту планової діяльності

Детальний план території розроблений з метою чіткого функціонального зонування та ефективного використання території, організації транспортних та пішохідних потоків по параметрах передбачених нормативними документами, з метою організації безпечного виїзду та виїзду з прилеглих об'єктів які там розташовані, та створення нормальних умов для їх функціонування.

Детальний план території розробляється з урахуванням природо-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та існуючої забудови, дотримуючись вимог ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій» та Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів.

Об'єкт цього дослідження - (територія проектування) знаходяться в південній частині м.Ужгород і обмежена вулицями Ю.Гагаріна, Коритнянською та межує з мікрорайонами «Табла-1 та Дравці. На території проектування, по вул.Ю.Гагаріна і частково вул.Коритнянській, знаходяться існуючі житлові будинки, об'єкти торгівлі. Територія, на якій планується садибна забудова – вільна від забудови. Частково сформовані земельні ділянки, цільове призначення яких - 02.01 «Для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка); 01.03 «Для ведення особистого селянського господарства»; 11.02 «Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості», 03.07 «Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

На території проектування : ґрунти агровиробничої групи - 178 д, дернові глибокі глейові, середньосуглинкові ґрунти та їх опідзолені відміни.

Згідно Генерального плану та Плану зонування території м.Ужгород дана територія проектування відноситься до Ж-1 (зони садибної житлової забудови) та Ж-1с (підзони садибної житлової забудови в межах санітарно-захисної зони). Згідно історико-архітектурного опорного плану м.Ужгорода, територія не входить в жодну зону регулювання забудови.

В'їзд на територію передбачається з вулиці Ю.Гагаріна та Коритнянської. На проектованій території (Ж-1) передбачається розміщення 57 індивідуальних житлових будинків садибного типу. Орієнтовно загальна площа проектованої забудови становить 2,63 га.

Відстань від об'єкту планової діяльності до існуючої комунальної зони прийнята згідно вимог ДБН Б.2.2-12:2018 п.10.1.13

Для зручного та безпечного обслуговування запроектованих об'єктів передбачені елементи внутрішньої майданчикової інфраструктури – майданчики, проїзди та огорожа по периметру, телекомунікації та охоронні системи, силові та слабкострумні кабельні мережі.

Вертикальне планування територій виконано з ув'язкою системи водовідведення при урахуванні максимального збереження природного рельєфу, ґрунтового покриву та існуючих зелених насаджень, а також з урахуванням наступних вимог:

- максимального збереження ґрунтів і деревних насаджень;
- відведення поверхневих вод;
- додержання нормативних поперечних та повздовжніх ухилів проїжджої частини;
- мінімального обсягу земляних робіт і мінімального дисбалансу земляних мас.

Детальним планом території не передбачається реалізація видів планової діяльності та розташування об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, та щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

3. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

3.1. Статистична інформація. Географічне розташування та кліматичні особливості

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Ужгород – місто обласного підпорядкування, адміністративний, економічний і культурний центр Закарпатської області. Площа – 40 кв. км. Через місто протікає річка Уж.

Сучасна назва міста – Ужгород – уперше з'явилася лише в 1840-х роках. Офіційною була упродовж 1920 – 1938 рр. і з 1944 року. Історична назва міста – Унгвар, у джерелах зустрічаються різновиди Гункбар, Гунгвар, Онгвар, Оунгвар та інші. Складається з двох слів: назви річки, на якій стоїть місто, Унг (інші форми Уг, Уж), та угорського – «вар», що означає замок, фортеця, укріплення.

Серед історико-архітектурних пам'яток міста варто відзначити Ужгородський замок (XV – XVIII ст.), греко-католицький кафедральний собор Воздвиження Чесного і Животворящего Хреста (1732-1740), резиденцію єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії (1640-1646, 1840-і рр.), Василіанський монастир (1912 р.), Горянську ротонду (XII – XIII ст.), будівлю колишнього Ужанського комітату (1908 р.), садибу родини Д'єндеші (XVII ст.), православну Покровську церкву (1930 р.), католицьку церкву Св. Юрія (1768 р.), реформатську церкву (1796 р.), синагогу євреїв-ашкеназім (1908 р.), синагогу євреїв неологів (1872 р.), квартал забудови «Малий Галагов» (1920-1930-і рр.) тощо.

НАСЕЛЕННЯ

За статистичними даними станом на 01.01.2019 року населення міста становить 114 898 осіб. Населення м.Ужгорода росло нерівномірно. До початку 90-х років XX сторіччя кількість мешканців міста досягла максимального рівня — 120 тисяч чоловік. Проте в подальші роки відзначалася депопуляція населення.

Основні етнічні групи (за даними перепису 2001 року) слідуючі:
українці — 77.8 %, росіяни — 9.6 %, горці — 6.9 %, словаки — 2.2 %.

ТЕРИТОРІЯ

В радіусі до 150 км автошляхами від Ужгорода розташовані міста-обласні центри Кошице і Пришов (Словаччина), Ніредьгаза (Угорщина) і Сату-Маре (Румунія), а в радіусі до 300 км – міста Львів та Івано-Франківськ, Мішкольц (Угорщина), Баю-Маре (Румунія). І лише міста Чернівці і Жешув (Польща) розташовані від Ужгорода на відстанях 435 км і 315 км.

м.Ужгород – єдине українське місто-обласний центр, що розташоване за перевалами Українських Карпат на початку Тисо-Дунайської низовини. Отже, воно є центром стратегічної для України території низинної частини Закарпаття, котре є природним регіоном містом, що зв'язує нашу країну з цією частиною Європейського континенту і 4-ма сусідніми країнами ЄС. Тому й не дивно, що автомобільними шляхами Ужгород зв'язаний з багатьма країнами Європи. Через місто проходить міжнародний транспортний коридор №5 (Венеція-Трієст/ Копер-Любляна-Марибор-Будапешт-Ужгород-Львів-Київ), три європейські автошляхи (Е50,Е58, Е573), два міжнародні автошляхи (М06 та М08).

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Однією з провідних галузей в економіці міста є промисловість. Обсяги реалізації промислової продукції протягом 2012-2017 рр. зростали.

У 2016 р. промисловими підприємствами міста реалізовано продукції на 40,5 % більше, ніж у 2015 р. і становило 24,1 % загального обсягу реалізації промислової продукції Закарпатської області.

У промисловому комплексі міста працюють понад 5 тис. суб'єктів господарської діяльності. Пріоритетними галузями промисловості є: хімічна, машинобудування, виробництво електроенергії, газу та води, легка, оброблення відходів, харчова та виробництво меблів.

Промисловість міста є потужною платформою для реалізації інвестиційних проектів і є найпривабливішим видом діяльності для прямого іноземного інвестування економіки м. Ужгород. Станом на 31.12.2017 р. в економіку м. Ужгорода залучено 49,5 млн дол. США ПІІ, при цьому 32,7 млн дол. США або 66 % зосереджено у промисловості. Обсяг ПІІ у промисловості м. Ужгород станом на кінець 2017 р. становив 12,2 % від показника залучених ПІІ по Закарпатській області. Порівняно з початком 2017 р. обсяг ПІІ (акціонерний капітал) у промисловості міста збільшився на 1290,2 тис. дол. США.

Місто Ужгород є важливим соціально-економічним центром області та ділової активності, характеризується сформованою та наявною базовою бізнес-інфраструктурою, що забезпечує потребу суб'єктів господарської діяльності міста (на 1.01.2017 р. – 6237 од.) у фінансово кредитних, страхових, юридичних, маркетингових, інформаційно-аналітичних та ін. необхідних послугах (у місті здійснює діяльність понад 30 філій банківських установ та 20 відділень, 60 страхових організацій, велика чисельність кредитних спілок, Агентство регіонального розвитку та транскордонного співробітництва, Бізнес-інкубатор, асоціації та спілки підприємців)

Основними видами економічної діяльності суб'єктів сектору малого підприємництва м. Ужгорода є оптова та роздрібна торгівля, операції з нерухомим майном, переробна промисловість, будівництво та надання платних споживчих послуг населенню. В значній мірі галузева спеціалізація суб'єктів малого бізнесу міста обумовлена розвитком торговельно збутової інфраструктури, де окрім об'єктів оптової і роздрібною торгівлі різних форматів функціонує 14 ринків з продажу продовольчих і непродовольчих товарів. Міською радою систематично організовуються і проводяться різного роду ярмарки, що дають можливість суб'єктам підприємницької діяльності реалізувати власну продукцію (послуги), розширювати ринки збуту, а готельно-ресторанним закладам міста приймати значну кількість туристів.

В загальній чисельності суб'єктів підприємництва м. Ужгорода, починаючи з 2014 р., відсутні великі підприємства та наявна тенденція до збільшення частки малих і мікропідприємств, що є свідченням все більшої зорієнтованості економіки міста на малий бізнес.

В м. Ужгороді також здійснює підприємницьку діяльність значна кількість фізичних осіб– підприємців, чисельність яких на 1.01.2017 р. становила 10,3 тис. од., що було на 97 од. більше, ніж на аналогічний період попереднього року. Водночас, недоліком функціонування цього сегменту сектору малого підприємництва є послаблення його ролі у забезпеченні зайнятості населення міста. Зокрема, на 1.01.2017 р. фізичними особами – підприємцями було зайнято 3,6 тис. осіб, тоді як рік тому – 5,6 тис. осіб населення.

У місті діє 51 дошкільних та середніх навчальних закладів. В загальній кількості 27 загальноосвітніх навчальних закладів, в т.ч.:

- 2 загальноосвітні школи I-II ступенів;
- 9 загальноосвітніх шкіл I-III ступенів (у т.ч. 1-3 угорською мовою навчання);
- 5 спеціалізованих загальноосвітніх навчальних закладів (у т.ч., 1-3 поглибленим вивченням англійської мови, 1-3 поглибленим вивченням окремих предметів, 1-3 російською мовою навчання та поглибленим вивченням англійської мови, 1- з поглибленим вивченням словацької мови, 1-3 поглибленим вивченням іноземних мов);
- 5 навчальних закладів нового типу: 3 гімназії (1- з угорською мовою навчання) та 2 ліцея;
- 6 навчально-виховних комплексів типу «дошкільний заклад – школа»;
- 24 дошкільні навчальні заклади: 19 - загального розвитку; 1 - загального розвитку з цілодобовим перебуванням дітей; 1 - санаторного типу з цілодобовим перебуванням дітей;
- 3 - комбінованого типу.

Мережа закладів культури міста складає: 2 дитячі школи естетичного виховання (музична школа № 1 ім. П.І.Чайковського та школа мистецтв), централізована бібліотечна система міста (2 центральні бібліотеки та 4 бібліотеки-філії), міський центр дозвілля.

В Ужгороді розміщені Ужгородський національний університет, Закарпатська академія мистецтв, Карпатський університет імені Августина Волошина, Східно-Європейський слов'янський університет, Ужгородський торговельно-економічний інститут Київського національного торгово-економічного університету.

Також функціонують Ужгородська греко-католицька богословська академія імені Теодора Ромжі, Ужгородська українська богословська академія, Ужгородське державне музичне училище імені Дезидерія Задора.

Місцеположення та рельєф.

Місто розташоване на висоті приблизно 120 м в передгір'ях Карпат на річці Уж (105 км в межах України). Територія міста становить 41,56 км². Протяжність міста з півночі на південь — 12 км, зі сходу на захід — 5 км. Найвища точка Ужгорода — гора Велика Дайбовецька — 224 м. Площа зелених масивів і насаджень становить 1574 га, крім цього, Ужгород оточений лісами. Значну частину площі міста становить правобережна частина (Старе Місто), яка дещо більша за лівобережну. Береги річки Уж пов'язують 7 мостів: 4 пішохідно-транспортних 2 пішохідні та 1 залізничний.

Клімат

Клімат помірно-континентальний, з жарким літом і м'якою зимою. Значно впливає на клімат міста захищеність Карпатами від холодних вітрів з півночі.

Найнижча середньомісячна температура повітря в січні (мінус 11,1° С) зафіксована в 1964 р., найвища (4,1° С) — у 1936 р. Найнижча середньомісячна температура в липні (17,6° С) спостерігалась у 1902 і 1979 рр., найвища (23,6° С) — у 1994 р. Абсолютний мінімум температури повітря (мінус 32,0 ° С) зафіксовано 9-10 лютого 1929 р., абсолютний максимум (38,6 ° С) — 15 липня 1952.

В останні 100—120 років середньорічна температура повітря в Ужгороді підвищилася приблизно на 1,0 ° С. Найбільше підвищення температури в першій половині року.

У середньому за рік в Ужгороді випадає 748 мм атмосферних опадів, найменше їх у лютому і квітні, найбільше — у червні та липні. Мінімальна річна кількість опадів (443 мм) спостерігалась у 1961 р., максимальна (1134 мм) — у 1980 р. Максимальну добову кількість опадів (75 мм) зафіксовано у червні 1892 р. У середньому за рік у місті спостерігається 156 днів з опадами; найменше їх (9) у жовтні, найбільше (18) — у грудні. Щороку в Ужгороді утворюється сніговий покрив, проте його висота незначна.

Відносна вологість повітря в середньому становить 73 %, найменша вона у квітні (63 %), найбільша — у грудні (84 %).

Геологічна будова

В геоструктурному відношенні територія приурочена до Чоп-Мукачівської западини Закарпатського внутрішнього прогину. В геологічній будові приймають участь вулканогенні та моласові утворення неогенового та четвертинного віку, що полого залягають на дислокованих відкладах мезозою та палеогену, котрі формують складчастий фундамент прогину.

Неогенові відклади представлені:

- нерозчленованими III та IV підсвітами доробратівської світи сарматського ярусу. Відклади представлені ліпаритами, туфами та ксенотуфами. До складу ксенотуфів входять аргіліти, піщаники, а також андезити. Туфи білого, рідше - рожево-бурого кольору, тріщинуваті;

- відкладами чопської світи погано сортованими піщаними глинами з невитриманими прошарками сірих дрібнозернистих піщаників, рідше - галечника з порід карпатського флішу-піщаника, а також кварцу, аргіліту. Потужність сягає від 2,5 до 5,0 м;
- нерозчленованими верхньоміоценовими та нижньочетвертинними відкладами.

Давньоалювіальні четвертинні відклади представлені трьома горизонтами онокської світи:

- піски тонко-дрібнозернисті, мулуваті, що залягають безпосередньо під покривними глинами та суглинками. Перехід між ними поступовий в інтервалі 20,0 - 30,0 см. Пісок від сірого до темно-сірого кольору складається з погано обкатаних зерен кварцу (60 - 75%), а також метаморфічних та ефузивних порід. В незначних кількостях представлені шпат, слюда. Потужність горизонту від 2,0 до 8,0 м;
- піски нижнього горизонту, що складають основну частину товщі. Представлені різнозернистими різновидами сірого та світло-сірого кольору. Пісок представлений погано- та неокатаними зернами кварцу, а також метаморфічних та ефузивних порід. Перехід пісків верхнього та нижнього горизонтів протягом 30,0-50,0 см. Потужність горизонту до 25,0 м;
- горизонт галечників залягає під різнозернистими пісками. Перехід поступовий протягом 1,0-1,5 м. Складений, в основному, мілким галечником з домішками гравію, а також крупно - та середньозернистого піску.

Уламковий матеріал – погано- та середньоокатані уламки міцних мілкозернистих піщаників, кремнію, кварцитів, а також магматичні породи. Потужність горизонту до 6,5 м.

Сучасні алювіальні відклади представлені покривними глинами та суглинками алювіально-делювіального походження. Глина буровато-сірого кольору, масна, щільна, грудкувата, в'язка, слабо слюдиста, до низу запісочена, що переходить в суглинок. Суглинки від буровато-сірого до темно-сірого кольору, слабо в'язкі, слюдисті, залягають горизонтально. Потужність горизонту від 2,0 до 6,8 м.

Варто відмітити, що загальна характеристика геологічної будови проекрованої території має суттєве значення при інженерно-будівельному освоєнні території. При цьому четвертинні відклади мають значну практичну цінність, оскільки до них приурочені основні родовища цегельно-черепичної сировини. Окрім того, вони у більшості випадків слугують природною основою фундаментів будівель та споруд, і тому є безпосереднім об'єктом вивчення при оцінюванні інженерно-будівельних умов території проектування.

Гідрогеологічні умови

Місцерозташування і геоморфологічні особливості території визначили і її гідрогеологічні умови.

Ґрунтовий покрив

Ґрунтовий покрив проекрованої території характеризується відносною однорідністю, що зумовлено обмеженими розмірами даної території та її геоморфологічними особливостями.

В цілому, ґрунти району проектування сформувались в умовах помірного клімату з достатнім зволоженням, тому переважають різновиди дерново-підзолистих ґрунтів на низинній території. В рівнинній частині вони утворилися як на давніх, так і на сучасних річкових відкладах. Неглибоке залягання ґрунтових вод сприяє їх оглеєнню.

Фактор ґрунтових умов в даній ситуації не є обмеженням. При проведенні будівельних заходів варто знімати родючий шар ґрунту потужністю 20 см, що дозволить вирішити деякі проблеми формування системи зелених насаджень.

.

Рослинність

Деревна рослинність на території проектування відсутня. Трав'яниста рослинність на території розробки ДПТ представлена бур'янами: осот польовий, мишій, щиріця, свиріпа, лобода, пирій та ін.

Інженерно-будівельна оцінка території

Відповідно схеми інженерно-геологічного районування України територія відноситься до території підвищеної складності будівельних умов освоєння.

Ґрунти проектованої території відносяться до непросадних, насичених.

Одним з прогресуючих сучасних фізико-геологічних процесів, які ускладнюють містобудівне освоєння території є процес підтоплення та локальне заболочення.

Основними причинами та факторами підтоплення є:

а) природні: розташування населеного пункту на понижених ділянках місцевості; кліматичні, геологічні та гідрологічні умови (опаді, ерозія, зміна водного режиму річки);

б) техногенні: порушення умов стоку поверхневих вод різними видами будівельної діяльності; незадовільний стан мереж водопостачання та каналізації.

Негативні наслідки даного процесу виражаються у підтопленні будівель, деформації ґрунтів та погіршенні санітарно-гігієнічних умов території.

Окрім того, територія села відноситься до сейсмічно активних зон, про що свідчить Карта загального сейсмічного районування території України (згідно ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво в сейсмічних районах України», де відображені величини сейсмічності, які необхідно враховувати:

- відповідно карти «А», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС1 згідно з ДБН В.1.2-14, а також класу наслідків (відповідальності) СС2 - для будівель заввишки до 73,5 м – 7 бальна зона;
- відповідно карти «В», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідальності) СС2 згідно з ДБН В.1.2-14 - для будівель заввишки від 73,5 м до 100 м, а так само об'єктів, які належать до потенційно небезпечних, але не ідентифікуються як об'єкти підвищеної небезпеки відповідно до ЗУ «Про об'єкти підвищеної небезпеки», територія відноситься до 7-бальної сейсмічної зони;
- відповідно карти «С», що застосовується при проектуванні будівель і споруд класу наслідків (відповідності) СС3 згідно з ДБН В.1.2-14 необхідно враховувати 8-бальну сейсмічність території.

Існує небезпека проходження транзитних сейсмічних хвиль від осередків, поширених на території Румунії й Угорщини.

Фактор інженерно-будівельної оцінки необхідно враховувати при визначенні вартості будівельного освоєння території.

Район розташування об'єкта будівництва

Об'єктом планованої діяльності є нове будівництво житлових будинків садибного типу. Вибір майданчика будівництва проведено з урахуванням особливостей соціально економічного розвитку міста та містобудівною документацією.

Територія ДПТ відноситься до III Б архітектурно-будівельного кліматичного району України, згідно ДСТУ –Н Б В.1.1-27:2010, з наступними кліматичними характеристиками:

- середня літня температура +17,1°C, зимова –2,7°C.
- найнижча температура досягає -28°C, найвища +40°C.
- розрахункова зимова температура зовнішнього повітря -18°C.
- нормативне снігове навантаження - 100 кг/м²
- швидкісний натиск вітру - 27 кгс/м²
- нормативна глибина промерзання ґрунту 0,7 м.

- рельєф території спокійний
- сейсмічність - 7 балів.

3.2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Сучасний стан (2013-2018 рр.) навколишнього природного середовища у м. Ужгород характеризується як відносно стабільний.

Висновок базується на даних ДНВП «Геоінформ України», інформація обласного департаменту, натурних обстежень.

Повітряне середовище.

За метеорологічними умовами проєктований регіон відноситься до територій з високим потенціалом забруднення повітря та досить несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення). Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря найбільше забруднень припадає на Ужгородський район -28,26 %, Хустський- 23,87 % та м. Ужгород 21,01 %.

Стан повітря залежить від обсягів забруднюючих речовин стаціонарних та пересувних джерел забруднення. Об'єми викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел забруднення на душу населення в порівнянні з 2015 роком збільшились (з 3,5 кг до 3,9 кг).

В загальному викиди найпоширеніших забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря 2016 року порівняно з 2015 роком залишились майже без змін. Викиди твердих речовин пилу в порівнянні з попереднім роком залишились без змін на рівні 0,3 тис.т. Викиди оксидів азоту в атмосферне повітря залишились майже без змін на рівні 0,56 тис.т. Викиди діоксиду сірки в атмосферне повітря залишились без змін на рівні 0,1 тис.т. Дещо збільшились викиди оксиду вуглецю на 0,3 тис.т. (2015-0,8 тис.т, 2016-1,1 тис.т).

Обсяги викидів в м. Ужгород у 2016 р. становлять 1023,8, що на 29,5 % менше у порівнянні з 2015 р. (1753,3).

Основну частку у забруднення атмосферного повітря вносить транзитний транспорт. Частка викидів від автотранспорту до загального обсягу викидів складала понад 85%.

Протягом 2016 року відбулося незначне збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Обсяги забруднюючих речовин, які надійшли у повітряний басейн у 2016 році від стаціонарних джерел забруднення, за даними Головного управління статистики, збільшились в порівнянні з 2015 роком на 10,4% і складають 4,9 тис.тонн проти 4,4 тис.тонн у 2015 році. Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин 54,6% складають речовини, що належать до парникових газів, зокрема, метан. Крім того, 0,1 млн.т становлять обсяги викидів діоксиду вуглецю.

Водний басейн

Поверхневі води представлені річкою Уж, дереваційним каналом, іншими відкритими водоймами.

Відповідно до Каталогу річок України річка Уж бере початок на південно-східній околиці Стужиці в результаті злиття двох річок: Уга лівого (25 км) і Уга правого (13 км). Однак на мапах генерального штабу колишнього СРСР (m-34-118, m-34-106) зазначено лише Уг[1] правий.

Довжина 133 км, площа басейну 2 750 км² (в межах України 107 км і 1950 км²). Ширина долини зростає від 15 м (у верхів'ї) до 100—300 м, у пониззі сягає 2—2,5 км. Заплава переривиста, часто асиметрична, завширшки 50—500 м, у нижній течії до 1 км. Річище звивисте, помірно розгалужене, у верхній та середній течії порожисте, є невисокі водоспади, багато островів. Ширина річки переважно 15—30 м, біля Ужгорода до 135 м. Похил річки 7,2 м/км. Пересічна витрата води 29 м³/с. Береги круті, заввишки 1—2 м, іноді до 6—8 м, дно у верхній течії кам'янисте, а в місті і нижче побіля берегів — замулене. Живлення переважно снігове. Використовується для водопостачання і як джерело гідроенергії (гідростанції: Ужгородська і Оноківська).

Річка Уж — транскордонна і будь-яка діяльність на словацько-українських прикордонних водах проводиться у відповідності до Угоди між Урядом України і Урядом Словацької Республіки з питань водного господарства на прикордонних водах.

Для забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки та охорони від випадкового або навмисного забруднення поверхневих чи підземних джерел і водопровідних споруд системи централізованого питного водопостачання (незалежно від форми власності або відомчої підпорядкованості), а також прилеглих до них територій слід передбачати дотримання параметрів зон санітарної охорони (відповідно до вимог ДБН В.2.5-74:2013) та дотримання у межах даних зон режимів господарської діяльності, визначених Постановою Кабінету Міністрів України №2024 від 18.12.1998 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів».

За показниками загально-санітарного аналізу і специфічних показниках якості води не відповідає Сан-ПіН 4630-88 в результаті скиду неочищених зворотних вод з житлової забудови.

Стан водних об'єктів (якість води) за більшістю показників загально-санітарного аналізу і специфічних показників у контрольних створах басейну річки Уж відповідає санітарним правилам і нормам охорони поверхневих вод від забруднення (Сан-ПіН 4630-88) у тому числі: запах, кольоровість, розчинений кисень, біохімічне споживання кисню (БСКп), перманганатна окислюваність, хімічне споживання кисню, водневий показник (рН), амоній-іони, нітрит-іони, нітрат-іони, фосфат-іони, загальний фосфор, мінералізація, сульфати, хлориди, нафтопродукти, феноли, синтетичні поверхнево-активні речовини (СПАР), хром, мідь, цинк, нікель, кадмій, свинець.

Вміст специфічних показників (феноли, нафтопродукти, синтетичні поверхнево-активні речовини) та важких металів не перевищували граничнодопустимих концентрацій за Сан-ПіН 4630-88.

Вміст радіоактивного цезію у всіх створах спостереження був нижче допустимого рівня (гранично допустима норма 2 Бк/дм³).

органічні речовини (розчинений кисень, біохімічне споживання кисню (БСКп), перманганатна окислюваність, хімічне споживання кисню) надходять до басейну р. Уж через природні та антропогенні джерела забруднення. Природними джерелами забруднення є ерозія ґрунтів, мертва флора та фауна, антропогенними — речовини, що надходять до водних об'єктів в процесі діяльності людини. Особливо концентрація органічних речовин збільшується в літній-меженний період.

Поживні речовини (амоній-іони, нітрит-іони, нітрат-іони, фосфат-іони, загальний фосфор надходять до басейну р. Уж від точкових джерел забруднення (КОС м. Ужгород, м. Перечин, м. Великий Березний), сільського господарства і дифузних джерел (поверхневого стоку). Дифузні джерела частково природного та антропогенного походження (переважно сільське господарство).

Небезпечні речовини (специфічні показники: феноли, нафтопродукти, синтетичні поверхнево-активні речовини, важкі метали) у поверхневій воді надходять від промисловості, випусків каналізації, добрив, хімічних засобів захисту рослин, що застосовуються в сільському господарстві.

В літній меженний період якість води в р. Уж нижче міста Ужгород за деякими гідрохімічними показниками не відповідала вимогам за Сан-ПіН 4630-88 по показниках: азот амонійний, нітрит-іони, біохімічне споживання кисню (БСКп).

В цілому, протягом останніх років якість поверхневих вод річок басейну річки Уж відповідала Санітарним правилам і Нормам (Сан-ПіН 4630-88), завдяки тому, що річки області ще здатні до самовідтворення. Але ситуація з кожним роком ускладнюється і тому місцевим органам влади необхідно докласти максимум зусиль щодо відновлення та забезпечення ефективної роботи каналізаційно-очисних споруд.

Основний вплив на водні ресурси зумовлюється скиданням забруднених стічних вод у поверхневі водні об'єкти без очищення. Головними причинами цього є відсутність або незадовільний технічний стан функціонуючих каналізаційно-очисних споруд та мереж, зменшення їх потужностей протягом останніх років.

Ефективність очищення стічних вод в басейні р. Уж є невисокою через перевантаження очисних споруд, недотримання умов скидання промислових стічних вод. В результаті, частина стоків не проходить нормативної очистки і надходить у поверхневі води як недостатньо-очищені води.

Так, очисні споруди м. Ужгорода працюють понад 40 років без оновлення і нині вже не можуть забезпечити потреби міста, яке значно збільшилось. За проектної потужності каналізаційних очисних споруд 50 тис. м³/добу, фактично вони приймають 80 тис. м³/добу, а в дощову погоду – 90–110 тис. м³/добу стічних вод. Відповідно системи водоочищення працюють з перевантаженням у 2 рази і на сьогоднішній день не можуть забезпечити ефективну очистку стоків, що негативно впливає на якісний стан поверхневих вод р. Уж нижче міста Ужгорода. Якщо враховувати коливання водності протягом року і нерівномірність скидів стічних вод, то будь-який аварійний скид в річку може призвести до загрозливої екологічної ситуації транскордонного масштабу.

В цілому потребують реконструкції і капітального ремонту зі збільшенням потужностей КОС м. Ужгорода .

Стан ґрунтів

Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

Окремою проблемою забруднення ґрунтів є проходження автомобільних доріг міжнародного значення, де хімічно-агресивні елементи й сполуки, що містяться у викидах, спричиняють руйнування житлових будинків, пам'яток архітектури тощо.

Встановлено перевищення концентрації свинцю та цинку в м. Ужгород, вміст яких перевищував ГДК у декілька разів. Показано, що значний вплив на забруднення важкими металами ґрунтів має автомобільний транспорт.

Забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

Радіаційний стан

Згідно постанови Кабінету Міністрів України №106 від 23.07.1991 і №600 від 29.08.1994, м.Ужгород не входить у перелік територій, забруднених у результаті аварії на Чорнобильській АЕС.

Відділ радіаційної гігієни Державної санітарно-епідеміологічної служби Закарпатської області протягом десятиліть щоденно проводить вимірювання природного радіаційного фону на території Ужгорода, а також відслідковує вибірково рівні гамма-фону на території Закарпатської області. Протягом багатьох років середні показники становлять – 0,12-0,13 мЗв/год або 12-13 мкР/год (при нормі до 0,30 мЗв/год або 30 мкР/год (мЗв – міліЗіверт, мкР – мікроРентген)), що відповідають величині природного радіаційного фону для нашої місцевості. Станом на 11.10.2012р. у всіх досліджених зразках об'єктів навколишнього середовища /грунт, повітря, вода, харчові продукти/ перевищень нормативних величин не виявлено.

Електромагнітне забруднення

Електропостачання міста здійснюється по лініях електропередачі 220-110 кВ та 35 кВ, 6-10 кВ, 0,4 кВ.

Передача та розподіл електроенергії між споживачами здійснюється по лініях електропередачі 6 кВ через трансформаторні підстанції 6/0,4 Т-1 (ТП-10/0,4 Т-1).

Акустичний режим

Основним джерелом шуму є розширена вулична мережа з інтенсивним рухом автотранспорту та залізниця.

Через місто проходить:

- міжнародний транспортний коридор №5 (Венеція-Трієст/ Копер-Любляна-Марибор-Будапешт-Ужгород-Львів-Київ);
- три європейські автошляхи (Е50, Е-58, Е573); Автошлях Е58 так само, як Е50 починається на кордоні зі Словаччиною на пропускному пункті Ужгород і далі збігається з міжнародною автомагістраллю М08. Е573 — європейський автошлях, що бере свій початок в угорському Пюшпекладані і закінчується в Ужгороді. На території України збігається — з частиною міжнародної автомагістралі М06 (Київ — Чоп);
- міжнародні автошляхи М06 Ужгород, Мукачево, Стрий та М-08- Обхід м. Ужгорода - контрольно-пропускний пункт “Ужгород”.

Також в Ужгороді є позакласна сортувальна залізнична станція Львівської залізниці, яка є головною станцією Ужгородської дирекції залізничних перевезень. Вона розташована на лінії Самбір — Чоп. За 3 км південніше станції відгалужується залізниця до прикордонної станції Павлове та з виходом на Словаччину. Шумове забруднення від залізничної колії утворює зону акустичного дискомфорту.

Природно-заповідний фонд

В Ужгороді багато парків та скверів, серед яких: ботанічний сад (загальнодержавного значення), 10 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, а також дві ботанічні пам'ятки природи й дві гідрологічні пам'ятки природи.

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Закарпатській області станом на 01.01.2018 року (які знаходяться на території м.Ужгород)

Ботанічні сади

1	Ботанічний сад Ужгородського державного університету (Ботанічний сад УжНУ)	86,414	м. Ужгород, вул. Ольбрахта 6, вул. Тімірязєва	ПРМ УРСР від 22.07. 1983 р. № 31, Ріш ОВК від 23.10.1984 р. № 253
---	--	--------	---	---

Пам'ятки природи

Ботанічні

1	Ясен Масарика	0,0016	Ужгородська міська рада м. Ужгород, наб.Незалежності, 2	Рішення обласної ради від 12 серпня 2011 року №
---	---------------	--------	---	---

				265
2	Кипарис болотний	0,02	Обласна санепідемстанція м.Ужгород, вул. Собранецька, 96	Ріш.ОВК від 23.10.1984 № 253

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва

1	Підзамковий	4,0	м. Ужгород, вул. Підградська, 33	Ужгородський міськвиконком	Ріш. ОВК від 23.10.1984 р. № 253, Ріш. облради від 26.05.2011 р. № 220
2	Боздоський	50,0	м. Ужгород, вул. Боздошська дорога, 5	Дирекція парку	Ріш. ОВК від 23.10.1984 р. № 253, Ріш. облради від 04.12.2008 р. № 708, Ріш. облради від 26.05.2011 р. № 220
3	Палісадник обласної лікарні	0,7	м.Ужгород, вул. Перемоги, 22	Обласна лікарня	Ріш. ОВК від 23.10.1984 р. № 253
4	Сквер міськлікарні	0,4	м. Ужгород, вул. Ференца Ракоці, 3	Ужгородська міська лікарня	Ріш. ОВК від 25.07.1972 р. № 243
5	Палісадник університетськ ої бібліотеки	0,5	м. Ужгород, вул. Капітульна, 9	УжНУ	Ріш. ОВК від 25.07.1972 р. № 243
6	Липова алея	1,0	м. Ужгород, набережна Незалежності	Ужгородський міськвиконком	Ріш. ОВК від 25.07.1972 р. № 243
7	Партерний сквер	2,0	м. Ужгород, площа Народна	Департамент міс. господарства Ужгородської міської ради	Ріш. ОВК від 25.07.1972 р. № 243
8	Міський сквер	2,0	м. Мукачево	КП "Комбінат благоустрою"	Ріш. ОВК від 18.11.1969 р. № 414
9	Палісадник Хімкорпусу УжНУ	0,2	м. Ужгород, вул. Фединця, 53	УжНУ	Ріш. ОВК від 18.11.1969 р. № 414
10	"Сквер Т. Масарика"	0,57	м. Ужгород	Ужгородська міська рада	Ріш. облради від 16.11.2012 р. № 554

Також є дві гідрологічні пам'ятки. Джерелó № 1 — гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Розташована на вулиці Івана Ольбрахта, 6 (територія Ужгородського ботанічного саду), площа 0,3 га. Статус надано згідно з рішенням облвиконкому від 23.10.1984 р., № 253. Перебуває у віданні Ужгородської міської ради.

Джерелó № 221 — гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Розташована на вулиці Фединця, площа 0,3 га. Статус надано згідно з рішенням облвиконкому від 23.10.1984 р., № 253. Перебуває у віданні Ужгородської міськради. Статус надано з метою збереження свердловини з мінеральною водою типу нарзан. Вода слабо мінералізована вуглекисла гідро карбонатна кальцієво-натрієва. Статус надано з метою збереження джерела мінеральної води.

Планувальні обмеження

Система планувальних обмежень техногенного характеру представлена санітарно-захисними та охоронними зонами від промислових підприємств і виробництв, транспортних об'єктів, об'єктів комунального призначення та інженерних споруд і комунікацій.

Головні планувальні обмеження представлені санітарно-захисними зонами від 50 і більше метрів.

Враховуючи те, що в умовах сформованої забудови витримати вимоги по територіальних розривах санітарно-захисних зон неможливо, головним завданням підприємств, що їх створюють, є впровадження новітніх технологій з подальшим погодженням скорочення параметрів санітарних захисних зон до мінімально-можливих розмірів. У відповідності з ДСП 173-96 (п. 5.14) проекти організації СЗЗ слід розробляти в комплексі з проектом будівництва (реконструкції) підприємства.

Здійснення екологічної політики має бути зорієнтоване не на екстенсивні дії (віддалення від джерела забруднення), а на усунення причини забруднення (впливу цього джерела на довкілля) та забезпечення екологічної стабільності розвитку міста. Основний шлях в цьому напрямку – модернізація технологій виробничих процесів.

Планувальні обмеження, представлені санітарними зонами підприємств є динамічним обмежуючим фактором, що потребує постійного моніторингу з боку служб державного санітарно-епідеміологічного нагляду та державних екологічних служб.

Одними із суттєвих джерел забруднення природного середовища і важливих факторів, які обумовлюють планувальну структуру населеного пункту з точки зору територіальної обмеженості, є кладовища традиційного поховання. Санітарно-захисна зона від території діючих кладовищ до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м, а від закритих (з закінченим кладовищним періодом) – 50 м (не витримується). Умови утримання та упорядкування кладовищ повинні відповідати вимогам ДСП 2.2.2.028-99 «Гігієнічні вимоги щодо облаштування і утримання кладовищ в населених пунктах України» від 01.07.1999 року.

Певні планувальні обмеження створюють також об'єкти транспортної інфраструктури, зокрема існуючі АЗС, СТО із санітарно-захисними зонами від 25 до 50 м.

При прийнятті проектних рішень щодо функціонального використання території також враховуються інші охоронні зони комунікаційних об'єктів, інженерних мереж.

Господарське використання земель в межах прибережних захисних смуг регламентується дією Земельного та Водного кодексів України. Згідно Закону України «Про внесення змін до Водного та Земельного кодексів України щодо прибережних захисних смуг» прибережні захисні смуги встановлюються за окремими проектами землеустрою.

Окрім того, для потреб експлуатації та захисту від забруднення, пошкодження і руйнування магістральних, міжгосподарських та інших каналів на меліоративних системах встановлюються смуги відведення з особливим режимом користування.

На території міста розташовано ряд об'єктів природно-заповідного фонду загального та місцевого значення, що внесені до Державного реєстру.

Основні планувальні обмеження

Комунальні об'єкти		
Кладовище традиційного поховання	300м 50 м	Табл.9.1 ДБН Б.2.2-12:2018
Комунікаційні об'єкти (охоронні зони)		
ЛЕП (1 кВ, 35, 110 кВ)	2-15-20 м	Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 р. N 209
Підземні інженерні мережі	Від 2 до 5 м	Додаток И.1 ДБН Б.2.2-12:2018
Промислові об'єкти та об'єкти інфраструктури		
Промислові об'єкти	50, 100, і більше м	Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів Наказ N 173 від 19.06.96
Об'єкти інфраструктури	15 - 50 м	Табл.15.5, 15.7 ДБН Б.2.2-12:2018
Природоохоронні території		
Прибережна захисна смуга річки Уж, береваційного каналу	25 м (для середніх річок), 50 м для береваційного каналу	Водний кодекс України (ст. № 88)
Території та об'єкти природно-заповідного фонду		Закон України «Про природно-заповідний фонд», Положення про об'єкт природно-заповідного фонду

3.3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

Характеризуючи стан атмосферного повітря в цілому по Закарпатській області необхідно відзначити деяке його поліпшення та стабілізацію рівнів забруднення.

• Характеристика стану довкілля в загальному по м.Ужгород

В місті основними джерелами викидів шкідливих речовин в атмосферу є автотранспорт, промислові підприємства, котельні на твердому паливі та асфальтобетонний завод. Протягом останніх років значно виросла кількість автомобільного транспорту, автозаправних станцій, які є джерелами забруднення атмосферного повітря. Також причинами забруднення атмосферного повітря є кількість перекачаного газу, застаріле технічне обладнання, профілактичні ремонтні роботи на компресорних станціях.

Основними забруднювачами поверхневих вод міста є житлово-комунальні підприємства та інші об'єкти господарської діяльності, очисні споруди яких потребують реконструкції, збільшення пропускної спроможності.

Основними проблеми в галузі охорони навколишнього природного середовища залишається:

1 Незадовільний стан полігону твердих побутових відходів (ТПВ)

- 2 Відсутність підприємств з переробки ТПВ
- 3 Відсутність або незадовільний стан каналізаційних мереж
- 4 Недостатня ефективність роботи очисних споруд
- 5 Низький рівень екологічної культури у населення
- 6 Низький рівень використання альтернативних та відновлювальних джерел енергії
- 7 Недостатня розвиненість системи екологічного моніторингу. Слабка мотивація впливу органів місцевого самоврядування на процеси антропогенного навантаження в населеному пункті.
- 8 Низький рівень впровадження енергоефективних технологій при новому будівництві та реконструкції будівель і споруд.

• **Характеристика стану довкілля поруч з об'єктом планової діяльності**

Запропоноване ДПТ архітектурно-планувальне рішення сформоване на підставі аналізу існуючої ситуації, враховуючи особливості території з точки зору санітарно-гігієнічних умов, інженерного забезпечення об'єктів будівництва та ін.

Об'єкти культурної спадщини, природно-заповідного фонду та екомережі (водні об'єкти, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони, прибережні захисні смуги річки, берегові смуги водних шляхів, зони санітарної охорони, експлуатаційні ліси, сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання) на території проектування відсутні.

Корисні копалини загальнодержавного значення на території планування відсутні.

Сконцентровані джерела забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами на території проектування відсутні. Можливе незначне забруднення від автотранспорту, який буде паркуватися поблизу житлових будинків.

Для забезпечення об'єктів які плануються до будівництва передбачається такі інженерні мережі:

Водопостачання

У даній частині міста працює централізована система водопостачання. Планований об'єм водоспоживання складатиме 365 м³ /рік.

Протипожежний запас води не передбачається.

Водовідведення

Господарсько-побутові стічні води від запроектованих житлових будинків пропонується відводити в централізовану систему каналізування міста.

Відведення поверхневих вод з проєктованих територій передбачено у дощову каналізацію.

Санітарне очищення території

Сумарний об'єм твердих побутових відходів та будівельного сміття на розрахунковий період складатиме орієнтовно - 275 тонн/на рік.

Вивіз будівельного сміття та ТПВ планується здійснювати після укладання договору з компанією по вивозу відходів. Сміття в м.Ужгород вивозить «ТОВ «АВЕ Ужгород». Вивіз будівельного сміття та ТПВ планується на існуючий полігон ТПВ у с.Барвінок.

Електропостачання

Для електропостачання об'єктів, які будуть збудовані в межах території що розглядається, рекомендується на розрахунковий термін передбачити реконструкцію існуючих, або спорудження нових трансформаторних підстанцій 10/0,4кВ з трансформаторами розрахункової потужності.

Детальним планом території не передбачається реалізація видів планової діяльності та будівництво об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, та щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

Очікуваний вплив на довкілля та здоров'я населення від планової діяльності даного об'єкту будівництва

Враховуючи проведений вище аналіз аспектів функціонування житлових будинків садибного типу, необхідно зробити наступний висновок по очікуваному впливу на довкілля та здоров'я населення, зокрема на:

Мікроклімат.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову забудову - **мінімальні**.

Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) - **не відбудеться**.

Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) - **не передбачаються**.

Ґрунти.

Зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи.

З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться:

1) Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченим функціональним зонуванням;
- інженерна підготовка території - вертикальне планування та регулювання поверхневого стоку, благоустрій господарчих об'єктів, влаштування твердого покриття доріг;
- для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова кабінету Міністрів від 04.04.2004 р. № 265) проектом передбачається організація роздільного збору побутових відходів із наступним використанням і утилізацією.

2) Заходи, що покращують стан повітряного басейну:

- інженерний благоустрій території
- каналізування, санітарне очищення.

Біорізноманіття.

Проектом передбачається максимально зберегти існуючі зелені насадження. Вирубка зелених насаджень (дерев та чагарників) на проектній ділянці не передбачається у зв'язку з їх відсутністю.

Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті будівництва/експлуатації об'єкту планової діяльності не прогнозується.

Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на території не відмічено. В процесі будівництва вплив на рослинний покрив, в основному, буде виявлятися в пошкодженні та частковому знищенні рослинності транспортними засобами, загибелі і пригніченні рослинного покриву при виникненні аварійних ситуацій.

Водне середовище.

Негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин - **не відбудуватиметься**.

Експлуатація проектного об'єкту не передбачає використання води на виробничі потреби.

Промислові відходи.

Промислові відходи в процесі експлуатації даного об'єкту планової діяльності - **відсутні**.

Тверді побутові відходи

Тверді побутові відходи (ТПВ), що будуть утворюватися передбачається збирати в контейнери, та вивозити спеціалізованими організаціями згідно графіку та по мірі необхідності.

Поверхневі та підземні води.

Інфільтрація дощових вод в ґрунт з ділянок без твердого покриття передбачається природнім способом.

Дощові води будуть відводитися по спланованій території з твердим покриттям в систему дощової каналізації або в придорожню канаву.

Вплив на надра.

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час рекультивації та будівництва включають:

1. Обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва.
2. Складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використання його при рекультивації, вертикального планування будівельного майданчику.
3. Всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям.
4. Контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів.
5. Заправка будівельної техніки лише закритим способом – автозаправниками.
6. Складання будівельних матеріалів та конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках з метою уникнення загромождження проїздів та проходів.

Тож у процесі будівництва та експлуатації об'єкту планової діяльності, створення додаткових негативних впливів на ґрунт та надра - **не передбачається**.

Атмосферне повітря.

Очікується незначний об'єм викиду димових газів від агрегатів систем опалення на твердому пальному.

Викошені трави з території передбачається вивозити в спеціальні місця для утилізації. Заборонено спалювання викошеної трави на території об'єкту.

Шкідливий вплив на атмосферне повітря від експлуатації об'єкту планової діяльності очікується - **незначним**.

Акустичний вплив.

Під час будівництва від роботи будівельної техніки та інвентаря можливе виконання тимчасового додаткового шумового навантаження. Під час експлуатації рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 ДБ.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення.

Перераховані впливи на довкілля від експлуатації об'єкту - **не передбачаються**.

Флора та і фауна.

Охорона рослинного і тваринного світу. Ареали проживання рідкісних тварин, занесених у Червону книгу, в межах проектування відсутні.

Передбачається не менш ніж дворазовий покіс трави на території об'єктів з послідуочим її вивозом.

Незначним, короткостроковим фактором впливу на тваринний світ під час будівництва слугуватиме надмірний шум від робота будівельної техніки та інвентаря.

Після будівництва проводиться комплексний благоустрій території. З огляду на характер запланованих робіт, значного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Геологічне середовище.

Очікується позитивний вплив.

Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Ділянка (територія) розробки детального плану безпосередньо не межує з територіями що мають природоохоронний статус. земель водного фонду та прибережно-захисних смуг лісгосподарських зон, територій історико-культурного, природо заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Екологічні проблеми і ризики на здоров'я населення, які стосуються даного детального плану, та негативний вплив на територій з природоохоронним статусом - *являється незначним.*

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Проектні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

- 1) пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;
- 2) виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- 3) планова діяльність не передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу;
- 4) проектне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- 5) узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища в рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території було обгрунтовано;
- 6) забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації" шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у місцевих періодичних друкованих засобах масової інформації, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- 7) у звіті СЕО надання інформації щодо обгрунтованого нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище;
- 8) компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

- 9) оцінка ступеню антропогенної змінності територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;
- 10) поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;
- 11) використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Транскордонний вплив під час реалізації планованої діяльності відсутній. У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, він буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Рівень утилізації відходів, що є важливим індикатором регіонального розвитку, може залишитися на незмінному рівні.

5. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3- 5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 № 29) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Ймовірність того, що реалізація ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, і в сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля - *є незначною*.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації планованої діяльності передбачається незначне збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Вплив на водні ресурси. Планована діяльність передбачає не суттєвий вплив на водні ресурси виконання заходів, реалізація яких не призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води.

Відходи. Планова діяльність не передбачає виконання заходів, реалізація яких призведе до збільшення обсягів утворення відходів.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації планової діяльності не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В плановій діяльності не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття та рекреаційні зони.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація планової діяльності не призведе до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Планова діяльність не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення.

Екологічне управління, моніторинг. Планова діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

При проведенні планової діяльності буде можливе під час здійснення моніторингу атмосферного повітря, а точніше узагальнених даних про склад та обсяги викидів забруднюючих речовин; оцінки рівня та ступеня небезпечності забруднення для довкілля та життєдіяльності населення; оцінки складу та обсягів викидів забруднюючих речовин.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація планової діяльності призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, *є незначною*.

Реалізація планованої діяльності буде мати позитивний вплив на соціально – економічний розвиток території та незначний вплив на довкілля.

6. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зважаючи на державну політику в галузі енергозбереження, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при будівництві об'єкту доцільно максимально повно використовувати сучасні вискоєфективні енергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожуючі конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, інженерне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії, тощо.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.;
- планувальні заходи – функціональне зонування, організація санітарно-захисних зон та санітарних розривів, озеленення та ін.;
- відновлювальні заходи - технічна і біологічна рекультивация, нормалізація стану окремих компонентів навколишнього середовища тощо;
- захисні заходи:

Для попередження та захисту об'єкту необхідно проведення наступних попереджувально-захисних заходів:

- посилення режиму безпеки шляхом встановлення систем відео спостереження та охоронної сигналізації;
- передбачити освітлення прилеглої території в нічний час - компенсаційні заходи (при необхідності) - компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час, грошове відшкодування збитків.

На всіх етапах реалізації ДПТ проектні рішення будуть здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

- охоронні заходи – передбачити систему моніторингу зі спостереженням за технічним станом обладнання, за станом ґрунтів та здійснення контролюють за дотриманням ГДВ забруднюючих речовин в атмосферному повітрі у зоні впливу планової діяльності.

7. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час стратегічної екологічної оцінки даного детального плану території, не передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

7.1. Обґрунтування вибору

Альтернативи іншого характеру відсутні з огляду на необхідність (проведення даної планованої діяльності саме на даній території).

Вибір даного майданчика будівництва проведено з урахуванням доцільності розміщення об'єкта, а також аспектів соціально-економічного розвитку населеного пункту в цілому.

У разі незатвердження документа державного планування, а саме детального плану території, та відмова від реалізації будівництва, призведе до неможливості подальшого економічного розвитку населеного пункту. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля.

За даним варіантом подальший стабільний розвиток населеного пункту є очевидно проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та вуличної мережі, погіршення ситуації в цілому.

7.2. Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

- 1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:
 - проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
 - розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;
 - оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;
 - проаналізовано склад ґрунтів, рівні залягання підземних вод, особливості гідрогеологічних умов майданчика за результатами інженерно-геологічних вишукувань;
- 2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;
- 3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

- 4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;
- 5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;
- 6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

8. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Організація моніторингу детального плану території рекомендується шляхом здійснення наступних заходів:

- порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками, в яких реалізуються заходи планової діяльності, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів планованої діяльності;

- порівняння фактичних показників індикаторів виконання заходів планової діяльності, зокрема рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, один раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження.

8.1. План екологічного моніторингу.

Положення щодо створення системи моніторингу довкілля міста відповідно до «Програми моніторингу довкілля Закарпатської області на 2014 – 2018 роки» буде визначати порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності, визначає основні завдання системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

Запропоноване Положення слід розробити відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.03.98 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля».

Система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг для об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час її будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проекту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об'єкту. Вона складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету та ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг буде здійснюватися під час всього життєвого циклу об'єкту: будівництво - експлуатація - виведення із експлуатації.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів;
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу;
3. Візуальний огляд;
4. Регулярний відбір зразків/проб та їх дослідження;
5. Регулярні опитування та зустрічі із громадою, яка потенційно потрапляє в зону впливу об'єкту планованої діяльності;
6. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.
7. Регулярний перегляд (не менше одного разу на рік) програми моніторингу та її коригування в разі необхідності.

Внутрішній моніторинг

Перед початком будівництва буде призначено фахівця, який буде відповідальним за дотримання екологічних та соціальних вимог під час будівельних робіт. Також ця людина буде підтримувати регулярний контакт не тільки із державними контролюючими органами, а й начальником відділу охорони навколишнього природного середовища, начальником відділу охорони праці та особою, відповідальною на підприємстві за зв'язок із громадськістю та корпоративну соціальну відповідальність.

Зовнішній моніторинг та оцінка

Передбачається виконання зовнішнього моніторингу об'єкту силами органів державного нагляду (територіальні органи Державної екологічної інспекції України, Держпродспоживслужби України та Держпраці), місцевого самоврядування та місцевих громадських об'єднань, представниками кредиторів та інвесторів, в т.ч. залученими аудиторськими компаніями.

Органи державного нагляду здійснюватимуть моніторинг та контроль підприємства шляхом проведення планових та позапланових перевірок із залученням інших зацікавлених сторін.

Органи місцевого самоврядування та місцеві громадські об'єднання мають право долучатись до контролюючих органів або відвідувати об'єкт самостійно відповідно до вимог біобезпеки, що встановлені на підприємстві будуть публікувати на власному сайті сканкопії результатів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках моніторингу, не пізніше ніж через 5 (п'ять) робочих днів після отримання їх оригіналів.

РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ (РНХ), ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1 - 10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНИХ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

У Звіті з стратегічної екологічної оцінки проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в регіоні його розміщення.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності.

Також пропонуються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Найбільш вразливою складовою планової діяльності, що зазнає негативного впливу - це викиди в атмосферне повітря від роботи автотранспорту та будівельної техніки.

Все вищенаведене свідчить про зовсім незначний вплив планового об'єкта на стан атмосферного повітря.

Цей документ (РНХ) буде розміщений для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту до органу місцевого самоврядування або до власника об'єкта планової діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018. N 296.
https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.
3. Екологічний паспорт Закарпатської області
http://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=308
4. Все про Закарпатську область.
<http://ukrtur.narod.ru/turizm/regionukr/zakarp/geopoloshzak/geopolozakar.htm>
5. Інтернет-ресурс Головного управління статистики у Закарпатській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uz.ukrstat.gov.ua>.
6. Стратегія розвитку міста «Ужгород - 2030»
http://rada-uzhgorod.gov.ua/uploads/sites/2/2018/10/uzhgorod_final-Strategiya-Uzhgorod-2030.pdf
7. Сучасний стан водних ресурсів Закарпаття
www.ecology.dp.ua
8. Науковий вісник УжНУ. 76 Випуск 23. 2010

ВИСНОВОК

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок що розроблений детальний план території для розміщення «Детальний план території, обмежений вулицями Юрія Гагаріна, Коритнянською, та межею міста» відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів планової діяльності не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

За результатами СЕО надано рекомендації до змісту заходів планової діяльності та заходи з моніторингу впливу реалізації планової діяльності на довкілля, що відповідно до ст.9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повинно бути враховане в документі детального планування.

Замовник ЗВІТУ: Виконавчий комітет Ужгородської міської ради
Юридична адреса: 88000, Закарпатська обл., м. Ужгород, пл.Поштова, 3
Телефон: (0312)-42-80-26, Ел-пошта: umr@rada-uzhgorod.gov.ua

Виконавець ЗВІТУ: ФОП – Зазулич С.І.
кваліфікаційний сертифікат архітектора «Розроблення містобудівної документації» Серія АР №003307
член Національної Спілки Архітекторів України
дійсний член Академії Будівництва України

